

DEBRECZENI UJSÁG

E fölzelel ára egy óra 2-40 P. Negyedóra 7 P.
Félévre 14 P. Egész óvra 26 P. Egyes szám ára
hétkőnap 8, vasárnap 12 fillér

HAJDUFÖLD
Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 18
Telefon 3-43. Kádóhivatal: Kossuth utca 3 szám
Telefon: 1-41.

Ötvenezer pengő jutalmat tűztek ki a biatorbágyi pokolgépes merénylők nyomravezetőinek

Egész Európa rendőrsége nyomoz a Moszkvából irányított szörnyű merénylet tetsessi után
Eddig négy letartóztatás történt

Huszonegy utas lelte halálát a kommunisták által felrobbantott bécsi gyorsvonat romjai alatt

Budapest, szeptember 14.
Az egész világon mélységes megdöbbenést és megrendülést keltett az a méreteiben egyedülálló, borzalmas merénylet, melyet a földalatti kanális legfertelmesebb gazemberei: alávaló és emberségükből kivetkőzött kommunista banditák követtek el a biatorbágyi szerencsétlenség előidézésével. Husznól több halott és tizenhét sebesült, szétrocsolt férfiak, jajveszékkelő édesanyák, két kis gyerekkoporsó, fölmérhetetlen szenvedés, kín és szomorúság, a gyászhaborult magyar társadalomnak zaklatott lelkiállapota követeli a megtorlást: elégtételt a kiöntött vértől! — elégtételt a lelkek hékéje érdekében és legyen a megtorlás olyan szigorú, olyan példaszzerű, hogy a merénylők megbüntetésére egyszer már rettentés vissza a csatornák összeesküvőit.

A torbágyi viadukt felrobbantása ezen a tragédián át intő példa a magyar közönség, s vele együtt az egész keresztény társadalom részére. Nekünk azért, hogy tíz éves viszontagságok után, a forradalom és kommunizmus tanulságain okulva végre már ébredjünk fel a hazafias polgárság megszervezésének és testi-lelki képzésének szükségére, — a világ társadalmának azért, hogy lássa be azt a veszedelmet, mely Moszkva gyilkosainak aknamunkájából az egész emberiséget fenyegeti.

A háboru utáni összeomlásból nincs addig senki számára feltámadás, míg a népek, nemzetek s államok szervezetei le nem küzdik a moszkvai betegség bacillusait. Erre kell felkészülni a világnak, erre szervezkedjünk mi, magyarok is. Simuljanak el pártpolitikai ellentétek, oltssuk el végre a keresztény-keresztényen harel tüzet, csak egy cél lebegjen mindnyájunk szeme előtt: Krisztus zászlajával a pokol sántánja ellen!

Az a halálvonal, amelyet Szamuelli a torbágyi hidon is nem egyszer átvezetett s amelynek vagonjaiban ártatlan magyarok lógtak, már „kivonatott” a forgalomból, de ime, a bujkáló gazemberek, az egykori halálvonalok vezetői már újra a sinek közt settenkednek, hogy önző érdekeik szolgálatában rátörjenek az emberiségre. Itt az idő, hogy ezzel a földi pokollal leszámoljon a világ. Mindenekelőtt a magyar kormányának erélyes, páratlanul szigorú intézkedését várjuk.

A magyar társadalom, mely vasárnap reggel a rádió útján értesült a bolsevik gyilkosok gaztettéről, lázas idegességgel leste az egyre sürűbben érkező híreket, amelyek azonban eléinte sok tekintetben ellentmondóak voltak s a háborzongató esemény híteles történetéről csak most, a hivata-

los jelentések kiadása után szerezhet pontos tájékozódást a közönség.

Elindul a vonat

Szombaton éjszaka 11 óra 30-kor indult el a keleti pályaudvarról a 10-es számú gyorsvonat, amely Bukarestből kiindulva, Budapesten keresztül Páris, illetve Ostende felé közeledett. A gyorsvonat kilenc kocsiából állt.

Amikor a gyorsvonat Bia-Torbágy közelében járt, a torbágyi vasútállomás előtt levő viaduktnál robbant fel az elvetemült gonosztevők által előre elhelyezett bomba.

A torbágyi vasútállomástól körülbelül öt percrenyire van ez a viadukt, huszonegy méter magas és hatvan méter hosszú.

Mellette párhuzamosan néhány méternyire egy másik hasonló viadukt van. Ezen a páros vonalon bonyolítják le a budapest-hegyeshalmi forgalmat. Az első viadukt Pest felőli részén volt elhelyezve a bomba, tehát ott, ahol a magas hidra ráment a gyorsvonat.

Lángoszlop a viadukton

A bomba elkészítése és elhelyezése szakértelmet árul el, bár alapjában

Zuhanás a mélységbe

A hatalmas vasúti mozdony ezután lezuhant a mélységbe és magával rántotta a mögötte levő vagonokat. Öt kocsi zuhant le, az ötödik kocsi után a vastag kötélánc elszakadt és így a többi kocsi fenmaradt a pályatesten.

A mozdonyvörös huszonegy méter magas viaduktról olyan erővel és sulyal zuhant alá, hogy lent beleforodott a nemrég épített győri műútba és körülbelül három méter mély üreget vajt benne. A mozdony után zuhant az ugynevezett tartálykocsi, amelyben a fűtőanyagot tartják, azonkívül a szolgálati kocsi, rácselt az első személyvagon, egy III. osztályú vasúti kocsi, amely Budapest és Ostende között közlekedik.

Végül lezuhant még két másik kocsi, de már nem a mélységbe, hanem a magas hid mentén lévő meredekre.

A koromsötét éjszakában sehol a közelben semmi világítás nem volt. A robbanás hatalmas zaja, a lezuhanó vonatok dübörgése után magyarul, németül, franciául fellörögő segélykiáltások hangzottak bele az éjszakába.

Az első segély

A szerencsétlenség megtörténte után elsőnek a torbágyi községi orvos sietett elő segélyt nyújtani, majd telefonjelentésre alarmírozták a pesti mentőket s tüzoltókat. 1 óra után tíz perccel már a budapesti rendőrség

véve primitív módon történt. Két egyszerű villanyzeblámpa-elemet helyeztek egymás mellé. Az áramot nem kapcsolták be, hanem a szerkezetet úgy konstruálták meg, hogy a viaduktra rámező vonat nyomása hozza létre az elektromos kapcsolást. A villamos zeblámpa zsinór által össze volt kötve egy kis, ugynevezett vulkánfibre strand-kofferral. Ebben egy darab egygramos robbanógyutacs volt, alkalmasint nátriumhidrogén.

A vonat nyomása a két „zeblámpa-elemet” bekapcsolta, ez működésbe hozta a zsinóron keresztül a robbanógyutacsot, az pedig a vulkánfibre-kofferon levő robbanószert. Ez a robbanószert esetleg ekrazít volt és egy kiló vagy másfél kiló sulyu lehetett.

Az éjszakai gyors gyanútlanul alvó utasai egy hatalmas robbanásra riadtak fel, amelyet magasba szökő lángoszlop éles felvillanása követett. A másik percben már segélykérés és jajkiáltás hangzavara harsogott bele az éjszakába.

A mozdony és utána öt kocsi a robbanás után még tovább ment a viadukton, amely csodálatos szerencse következtében nem szakadt le, csak erősen megrongálódott.

csapatjai is megérkeztek riadóautókon s hozzáfogtak a roppant nagy munkát és önfeláldozást igénylő mentési munkálatokhoz, amelyekben a mentők önmagukat multák felül hősiességükkel.

A mentést fáklafénynél kezdték meg s rendkívül sok nehézséget okozott a földbefuródott vasúti kocsi kiemelése. A lezuhant mozdony alatt megszenesedett emberi testrészeket találtak. Össegett kezek, lábak kerültek elő a vastestek alól. A viadukt közepeén egy fehér oszlop mellett selyem pizsamában a hálókocsi roncsainak egyik áldozata: selyempizsamás fekete nő.

Egymásután szedik ki a halottakat és sebesülteket. A legnagyobb megrendülést két kis pöttömnyi gyerek holtteste kelti. Megrázó jelenetek követik egymást.

A romok alól két élő embert húznak elő a mentők, Matuska Szilveszter igazgató és Acsay István járásbírósi tisztviselő s szerencsés megmenekültek, akiknek csodálatosképen semmi bajuk sem történt. Mindketten autóbá ülnek s első utjuk a templomhoz vezet, amelyet kinyitattak s betérnek hálaimára.

Halott asszony halott gyermekével

Órákig tart a mozdony kiemelése. Már hajnatodik, mikor a mozdony

alól előkerül egy halott asszony, karján megszenesedett kisgyermekével. Az ut szélén sorba fektetik a halottakat. A hálókocsikból előkerített paplanok takarók borítják a széreicsétlen testeket. A mentők két kötözőhelyén ég a munka az orvosok keze alatt. Közeledik a hajnal, négy óra tájban dereng már, de a halottak borzalmas sorozata még egyre növekszik. Napszámos, postaaltiszt, vasutas, egy angol hölgy, Hildegard Fowls, aki Londonból jött vitéz Sunay Imre tábornok családját Budapesten meglátogatni.

Egy szörnyű fülkére bukkannak a mentők. Másodosztályú kocsiában egymás mellett összeprésselt véres holttestek. Egy egész család. Bolza Ferenc tatabányai főjegyző, feleségével és tizenhétéves Lili nevű leányukkal. A főjegyző évek óta nem volt szabadságon, most családjával együtt Bécsbe akart utazni. A következő halott dr. Herczog-Jakubovic Ottó harminchat éves budapesti ügyvéd, ismert közgazdasági szakember, üzleti ügyben akart Németországba utazni. Novemberben lett volna az esküvője egy budapesti leánnyal nyolc évi jegyesség után. Egy házaspárt álmában ért utól a halál. A mozdonyvezetőt, Morvai Lajost darabokra tépte a felrobbant gőzkupak. Három belga halott: Jean Leopold Renard 33 éves mérnök, a belga légiforgalmi hivatal igazgatója, huszonegy éves felesége és Wallers belga mérnök, akik a budapesti légiforgalmi kongresszusról utaztak haza. Dereng a hajnal, de a borzalmas sorozat még mindig nem ért véget.

Az ostendei hálókocsi oldala leszakadt. A süppedő ülések laposra összenyomva, mint egy hidraulikus prés alatt. Vasalkatrészeket csatokra, pár centiméteres darabkákká tépett a robbanás. A mosdófülkében — csodák csodája — a fűkő épén maradt, meg sem repedt...

Borzalmas leírni is, hogy milven jelenetek játszódtak le.

Borzalmas látvány a mozdony körül

A szív elfacsarodik a látványra. Véres a föld mindenfelé, az áldozatok vérének fekete nyomokban issza be a föld. És szörnyű látvány: a mozdonyvezető kilocsant agyvelejét darabokban szedik össze és teszik bele saját kis bőrtáskájába. Felesüklő férfisirás remegteti meg a vasutasokat: szerkocsinál most bányászunk elő a szén alól egy amputált holttestet felszakított mellkassal. Arca a robbanástól és a szénportól felismerhetetlen.

A lap ára 8 fillér

A pokolgép

A főkapitányságról Schweinitzer József rendőrtanácsos érkezett a politikai osztály detektívjeivel. Felkuszva a domboldalon, megállapították a robbanás helyét. A pokolgép maradványai: két darab rövid, szennyes villanydrót, egy sárga mérőléce, „coll-stokk” darabjai, villámcs zseblámpa-elemek, vulkanizált papírfoszlányok és egy bőrönd sárgaréz zárja. Segít a nyomozásnak embereivel Milviusz Attila csendőrszázados. A teherautón érkezett pesti rendőrök kordont vonnak, detektívrajok szélednek a környéki közönségekbe. Hatvan-hetven lépésnyire a robbanás helyétől a kordont mellett levelet találnak. A kisalapon levélpapírra nehezékek két kódarabot tettek. A ceruzairás női kéztől származik, esetleg nőies írású férfié. A szöveg:

„Munkások, nincs jogotok, hát mi rajd kiereszszakoljuk a kapitalistákkal szemben. Minden hónapban hallani fogtok róluink, a mi társaink mindonitt otthon vannak. Mindent a kapitalisták fizetnek meg! Ne féljétek, a benzín nem fogy el! A fordító.”

Kommunisták műve

A főkapitányságon kétségtelen megfogódásra jutnak, hogy a merényletet kommunisták követték el, annál is inkább, mivel több európai államban kísérlete meg a szovjet, hogy pánikot keltsen pokolgépes merénylet útján.

Lakó detektívfnök és később Hetényi főkapitányhelyettes a helyszínré

sietnek. Először meg kell állapítani pontosan, hogy hány órakor történt a merénylet. Éjfél és negyed egy között — vallják a vasutasok, szemtanúk és torbágyiak. A későbbi nyomozás érdekében ezt másodpernyi pontossággal kell megtudni. Hetényi főkapitány intézkedik, detektívek kutatják át a halottak zsebeit, kinél van óra. Az órák járnak, végre az egyik halott vasutas zsebéből előkerült egy, amelyet a robbanás állított meg, az óramutatók 12 óra 12 perccel mutatnak. A pontos időt sikerült megállapítani.

Miből áll a pokolgép

A helyszínen Nagy Andor százados, tűzérési szakértő megvizsgálta a bomba maradványait. A robbanó anyag másfél-két kiló nitroglicerin, vagy dinamit volt, amelyet egy kisebb vulkán-bőröndben helyeztek el. A pokolgép a következőképpen működött: két szál csengődrót végéről lekaparták a szigetelőszatagot, a két drótot a mérőléce ágához erősítették egy-egy kis fémlappal. A léce darabjait derékszögben helyezték a sínre. Amikor a vonat kerekéi lenyomták a derékszög felső szárát az alsóra, a két fémlap rövidre zárta az elektromos elemek áramkörét, a szikra meggyújtotta a rövid gyújtószinort, amely két durhiganyos gyutacsot vezetett. A gyutacsok bele voltak erősítve a kofferbe és felrobbantották annak tartalmát. A bomba maradványait a főkapitányságra vitték további vizsgálat végett.

Ötvenezer pengő jutalom a merénylők nyomravezetőinek

Szeptember 13-ra virradóra Biatorbágyon elkövetett vasuti merénylet ügyében az Államvasutak igazgatósága 50 ezer pengőig terjedő összeg keretében a nyomravezető adatként értéke szerint jutalmat tűzött ki annak, vagy megosztottan azoknak számára, akik e híradás közzétételét követően olyan adatokat szolgáltatnak a nyomozó hatóságok rendelkezésére, amelyek a tettes, vagy tettesek kézrekerítésére vezetnek. A jutalomnak egészben, vagy részben való odaítéléséről a többi nyomozhatóval egyetértően kizárólag és végérvényesen a m. kir. áramrendőrség Budapesti főkapitánya dönt, minden jogi vita és peres ut teljes kizárásával. A hatóság kívánatra az adatszolgáltatók nevének teljes titoktartását is biztosítja.

Égő négy sebesült állapota életveszélyes

A merénylet áldozatául esett Foulds Illidegard angol tanítónő az egyik londoni magániskola igazgatója volt. Londonból mintegy félúton elszállított Magyarországra. Budapestre remekára vidékre utazott, ahol részben ismerőseit látogatta meg, részben pedig a magyar népdalok tanulmányozásának szentelte idejét. Néhány nappal ezelőtt jött vissza vidékről a fővárosba és most 12-e éjjelén vissza akart utazni Londonba.

A merényletnek a Rókus-kórházban ápolt sebesültjei közül negyedik még mindig életveszélyes az állapota. Ezek közül a mai nap folyamán egyet karész lábtöréssel átszállítottak az egyik klinikára, ahol műtétet hajtottak rajta végre. A többi sebesült állapota súlyos ugyan, de nem életveszélyes.

A huszonnégy halott névsora

A biatorbágyi vasuti merénylet 8 ismeretlen áldozatát a rendőrség agnoszkálta. A holttestek száma összesen 24. A Rókusban 15 sebesültet ápolnak. A merénylettel kapcsolatos áldozatok névsora a következő:

Faidl Józsefné, Faidl Bálintné, Faidl János, Borza Ferenc, Borza Ferencné, Borza Ilona, Morvay Lajos, Gulyás Sándor, dr. Herzog Jakobovits

A merénylet megdöbbentő hatása Debreczenben

A biatorbágyi borzalmas vasuti merénylettel kapcsolatban vasárnap reggel Debreczenben is általános megdöbbenés és ijedelem támadt. Olyan hírek kerültek forgalomba, hogy több debreczeni úri ember is utazott a gyorsvonaton, akik szintén a halálos áldozatok között vannak. Ezek a hírek azonban, — mint később kiderült —, nem feleltek meg a valóságnak.

Egy érdekes eset azonban mégis megragadta a figyelmünket. Füst Máttyás és Füst László debreczeni nagykereskedők testvére, Füst János mérnök, aki évek óta tartózkodik Párisban s most rokonai látogatására Debreczenbe jött, elhatározta, hogy szombaton este az expresszel elutazik Párisba. Debreczenből el is ment s már ekkor meg volt váltva a jegye a Budapestről nyugat felé induló expresszvonatra.

Másnap, vasárnap reggel a testvérei rémülten olvasták a fővárosi lapok-

ból a biatorbágyi vasuti merénylet híreit. Ezzel a vonattal ment volna el Budapestre Füst János is. Természetesen azonnal telefonáltak Budapestre és minden elképzelhető módon érintkezést akartak keresni a hatóságokkal, akikről remélték, hogy hírt hallanak a vonaton utazók sorsáról. Ez hosszú ideig nem sikerült. Közben azonban, épen akkor, amikor a legnagyobb kétségben voltak öcsüik sorsa felől, megérkezett a távirathordó. Füst Jánostól érkezett a távirat, amelyben röviden csak annyit állott, hogy lekészte a vonatot, tehát kénytelen volt Budapestben maradni.

Ezzel a késséssel talán az életét mentette meg a fiatal debreczeni mérnök. Érdekes egyébként, hogy ugyanekkor, pár perccel később érkezett meg Füst Máttyásnak az értesítés arra vonatkozóan, hogy a Kormányzó őt kormányfőtanácsossá nevezte ki.

Ezerkétszáz halálos áldozata van a belizei orkáncatasztrófának

London, szeptember 14.

A belizei orkáncatasztrófa halálos áldozatainak száma elérte az 1200-at. A holttesteket egyházi szertartással tüdőgyákon égetik el. Borzalmas lát-

ványt nyújt az óriási elutott máglyák szikadatlanul gomolygó füstje a város felett. A városban az amerikai hadihajók legénysége tartja fenn a rendet.

Leverték Ausztriában a Heimwehr felkelést

Bécs, szeptember 14.

Az osztrák politikai közéletnek izgalmas szenzációja volt vasárnap. Pfrimer dr. a stájerországi Heimatschutz parancsnoka ugyanis pucost kísérelt meg. Szombaton éjjel és vasárnap hajnalban az ő utasítására és haditervei alapján Heimwehr osztagok megszállták Stájerország és felső Ausztria több városának középépületeit és átvették a hatalmat. Ugyanakkor hatályon kívül helyezték a ré-

gi alkotmány és új alkotmányrendeletet tetek közé.

A felkelés azonban nagyon rövid életű volt, mert még vasárnap délután sikerült a kormány csapatoknak a megszállt városokban visszazserezni a hatalmat még pedig fegyverhasználat nélkül. Összeütközésre sehol sem került sor. A felkelés vezéreit élükön Starhemberg herceggel, letartóztatták. Pfrimer Olaszországba szökött.

Uj kormányfőtanácsosok

A debreceni ügyvédi társadalom egyik nagyképzettségű tagját, dr. Gergely Jenő tb. városi főügyészt a Kormányzó m. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki. A magas kitüntetésben részesült ügyvéd, aki debreceni születésű 23 éves korában szerzett ügyvédi oklevelet és ettől az időtől kezdve — a háborúban töltött esztendőket leszámításával — Debreczenben folytatott praxist. Kezdetben büntetővédelmi ügyekkel foglalkozott, később a polgári ügyekben, különösen birtokperekben s ezek között is főként haszonbérleti kérdésekben specializálta magát. E tekintetben a szakemberek is számtalanszor keresik fel véleményadásért. Mint Debreczen város törvényhatósági bizottságának tagja évek óta dolgozik a közügy érdekében s az e téren kifejtett érdemeiért tb. városi főügyésszé nevezték ki.

Dr. Gergely Jenő a Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókjának ügyésze s minden vállalatának jogtanácsosa. — Ügyésze több uradalomnak s nagy előhaltsága mellett a szegény emberek ügyeiben nagy körültekintéssel jár el. Sport- és kulturális célokra sokat áldoz. A Békessy Béla Vivóklubnak, amelynek már a békeidőben igazgatója volt, jelenleg is egyik nagy szerepet játszó választmányi tagja. Dr. Gergely Jenő ügyvédi kitüntetését alkalmából az úri társadalom széles rétegei keresik fel önkívánataikkal.

Széles körökben kellett megelégedést hogy a debreceni nagykereskedő társadalom becsült tagját, Füst Máttyást a Kormányzó leg-

Négy letartóztatás

Hétfőn délelőtt két motorkerékpáros csendőrszázados négy vasravezető férfit hozott be Biatorbágyról. Két idősebb embert és két munkásnak látszó fiatalembert. Mindnyájukat a Biatorbágy környékén cirkáló csendőrszázados fogta el. Az idősebbeket még a robbanás éjszakáján fogták el. Mind a négyen gyanússá tették magukat azért, hogy nem tudtak pontosan számot adni arról, mi járatban voltak a biatorbágyi vasutvonal környékén.

Az egyik azt mondta, hogy lekészte a vonatot és gyalog akart a sínre menteni hazamenni. A többiek nem tudtak elfogadható magyarázatot adni arra, hogy miért jártak a környéken. A csendőrtörök a négy vasravezető férfit ma délelőtt átadták Hetényi Imre főkapitányhelyettesnek, a politikai osztály vezetőjének, aki megkezdte kihallgatásukat. Pontosán kihallgatták őket arról, mit csináltak az utóbbi időben, kikkel érintkeztek és mit kerestek éppen a végzetes éjszakán a biatorbágyi sínre mentén.

**Vezető népek
műanyák
Bézier Lajosnál
a Csónkatorny mellett**

LIPCSEI SZŐRMEHÁZ DEBRECEN, PIAC-UTCA 75.

Kész női bundák nagy választékban.

LIKVIDALNI KELL A FELESLEGES KÖZÜZEMEKEI

Könnyelmű és szakértelem nélküli számítások alapján építették fel a Klinker-gyárat

Messze földről, vasuton szállítják Debrecenbe a „kongóhoz” az agyagot
Az átvévi bizottság sajtósági szereplése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Ujság előző számában közöltünk már néhány adatot arról, hogy a hírhedt volt Klinker-gyárban mint gazdálkodnak az adófizetők pénzével. Megírtuk, hogy a város vezetősége 1927-ben még aranyhegyeket remélt ebből a drága pénzen létesített vállalkozásból, amelynek ma már csak horribilis deficitjei vannak, amely óriási összegeket szívott ki a város zsebéből.

Ezeket a nagy reményeket egy fiatal mérnökeuber, Medveggy Elemér számításaira építette a város vezetősége. Medveggy Elemér 1927-ben „Debrecen város Klinker-tégla- és cserépgyárának rentabilitási számításai” cím alatt nyújtotta be előterjesztését, amelyben részletesen kifejtette, hogyha a gyárat 360.000 pengő költséggel meg lehet építeni, akkor az évi tiszta nyereség 31.500 pengő lesz. A „szakértő” igazgató páratlan elánnal és könnyedséggel kalkulált.

Medveggy Elemér képrázoló kalkulációja

Ezek a számítások belülről betürelt alakultak:

1000 darab téglához szükséges 2 köbméter agyag, a 10 fillér, ez annyit mint 20 fillér. Az agyag kitermelése a 64 fillér, 1000 darab téglánál az agyag tehát 1 pengő 48 fillérbe kerül. 1000 darab Klinker-tégla építéséhez szükséges négy és fél mázsa (ezt jó lesz megjegyezni, hogy négy és fél mázsa szén a 3 P., összesen 13 pengő 50 fillér. Az összes előállítási költség 98 pengő 88 fillér. Az eladási ár 120 pengő. Tiszta nyereség 21 pengő.

Mire kötelezték magukat a vállalkozók?

Ez elég szépen hangzott, s bár nem tudjuk, miféle szakértők vizsgálták felül a fiatal mérnök számításait, lény az, hogy a jobbról-balról elhangzó tiltakozások ellenére a gyárat megépítették.

Biztonság okáért a város még annyit megtett, hogy a vállalkozókkal kötött szerződésben is lerögzítette a szénfogyasztás elérhető maximumát. A vállalati szerződés szerint, amely 1927 november 10-én kelt és amelynek tanácsos iktató száma 30.208/1927 VII. a 3-ik pontban ez olvasható:

„A vállalkozók felelősséget vállalnak azért, hogy a létesítendő gyári berendezésben helyes kezelés és megfelelő üzemvezetés mellett évenként egy és fél millió darab 20x10x8 cm. méretű kocsiburkolatra és járdaburkolatra is alkalmas elsőrendű minőségű Klinker-tégla előállítható lesz. Felelősök továbbá azért is, hogy a felépített kemencében 1000 darab Klinker-tégla készítéséhez 6500 kalóriás szénből 320 kilogrammnál több nem szükséges.”

A 4-ik pont pedig így szól:

„Vállalkozók az építkezés során sem anyagár-, sem munkabéremelkedés címén több költség megtérítését nem követelhetik.”

A 12-ik pontban a vállalkozók egy évi jótállást vállaltak azért, hogy akár a rossz munka, akár a rossz

szerkezet folytán előállott hiányokat pótolják.

A „szakértő” bizottság

Mint tehát látható, a szerződésben a rentabilitási számításban elsőrendű volt a gyár helyzete. Ki volt kötvé, hogy mennyi szénből kell kiegészíteni a téglát, meg volt állapítva, hogy a vállalkozók költségmegtérítést nem követelhetnek.

Ezzel szemben míg a szerződési főösszeg 305.806,19 pengőről szólt, addig a vállalati főösszeg 346.219 pengőre növekedett. A túllépés csekély 40.422,24 pengő volt, ami 13 és fél százalékos túllépésnek felelt meg. Medveggy Elemér ekkor még egy írásos beadványban mindíg azt állította, hogy „szolid árak mellett 10 százalékos jövedelemre lehet számítani”.

1928 november 10-én megtörtént az ideiglenes átvétel, amelyről a jegyzőkönyvet Poroszlav László, Smitz Lajos, Medveggy Elemér és a minden lében kanál ifj. Schwartz Vilmos írták alá. Ebben a jegyzőkönyvben, amelynek városi iktató száma 29.196/1928-VII., ez a csodálatos szakértelemmel megáldott, gondos és alapos bizottság még azt állapítja meg, hogy a a téglák kiállításához szükséges „ezer darabonként 338 kilogramm szén, ami megfelel az adott garanciának.” Továbbá leszögezik, hogy a szénfogyasztás csökkenő tendenciát mutat.

16,716 mázsa szén 5616 helyett

Ez a „csökkenő tendencia” nagyon érdekes, nagyon lényeges és nagyon,

de nagyon feltűnő körülmény ebben a jegyzőkönyvben. Medveggy Elemér ugyanis legközelebb az 1929. évi zárszámadás készítésekor hallatott magáról. Ekkor a zárószámadáshoz mellékelte szénelszámolásban kimutatja, hogy a Klinker-kemence fűtésére egy év alatt 16,716 mázsa szénen használtak el. Csatolva van ehhez az elszámoláshoz Medveggy igazgató jelentése, amely szerint 1929-ben 1.080.000 darab vegyes Klinkert gyártottak. Még ha az összes gyártmányokat is 10x20x8 cm.-es kerámitnak vesszük is, úgy szénfogyasztás, — miután 320 kiló 6500 kalóriás szénnek 520 kiló 4000 kalóriás hazai szén felel meg, — a szerződés és a rentabilitási számítás szerint nem lett volna szabad, hogy több legyen 5616 mázsánál. Ezzel szemben elfogyott 16,716 mázsa, csekély 11.000 mázsával több. Az ideiglenes jegyzőkönyv szerint 338 kiló 6500 kalóriás szén 549 kiló 4000 kalóriás hazai szénnek felel meg. Tehát összesen 5529 mázsa az évi szénfogyasztás különbsége, ami minimálisan 35.000 pengőre tehető.

Vonaton hozzák az agyagot

A téglagyárnál azonban nemcsak a szénfogyasztásban jelentkezett ez a horribilis többlet, nemcsak itt mondott csődöt Medveggy Elemér csalhatatlannak hitt rentabilitási számítása, hanem az agyagáraknál is olyan mérhetetlen emelkedés mutatkozott már az első esztendőben, amely joggal kelthette volna fel a műszaki osztály, felügyelő-bizottság és a többi illetékes szervek figyelmét.

A téglagyárat megépítették, de csak az építés és üzembehelyezés után de-

rült ki, hogy a kútönöké hitt debreceni agyag — legalább is a városi téglagyáré, — nem alkalmas Klinker-tégla égetésére. A rentabilitási számítás szerint 1927-ben az agyag 1 pengő és 48 fillérre volt felvéve. Közben azonban kitudt, hogy miután a debreceni agyag nem jó, vegyítés céljából messzeföldről, vagonokban, drága fuvarköltéssel kellett szállítani az agyagot a téglagyártáshoz. Már 1929-ben cirka 100 vagon idegen agyagot kellett Debrecenbe szállítani, aminek ára 90 fillér, fuvarköltésége 1 pengő volt. A nyolcvan tizenöt tonnás kocsiban 12000 mázsa agyag érkezett, melynek bekerülési költsége 22.000—24.000 pengő volt, holott az akkor kiégetett 1.080.000 téglához a rentabilitási számítások szerint legfeljebb 14—15.000 pengő értékű agyagot lehetett volna elhasználni.

Állandóan növekvő deficit

Tehát már rögtön az első esztendőben óriási deficitet mutatkoztak az agyagszállítás, a hallatlanul megnövekedett szénfogyasztás és a rentabilitási számítás tökéletes csődje mellett. Az „aranybánya” már az első üzemében súlyos hiánnyal terhelte meg a városi házipénztárt.

Ez a hiány pedig növekedett évről-évre. Nagyon érdekes lesz majd megfigyelni, hogy a téglagyár vezetősége mint igyekezett ügyes — de mégis átlátszó, — könyvelési technikával elpalástolni a Klinker-üzem bukását, érdekes lesz megfigyelni, hogy a deficitet mint növekedtek a költségvetésben, a szénfogyasztás miként ugrott fel az előirányzott háromszorosára. És igen érdekes lesz az a kérdés, hogy miért nem jelentette ezt Medveggy Elemér a felügyelő-bizottságnak, a felügyelő-bizottság pedig miért nem tájékoztatta a városi közgyűlést.

Minderről majd a következő számban fogunk érdekes felvilágosításokkal szolgálni azoknak, akik eldől még ma is jótékony homályba van takarva a debreceni Klinker-téglagyártás ezer és ezer érdekes kulisszatitka.

Hajdúvármegye a fagykárkölcson meghosszabbítását kéri

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt fél 10 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán elnökelete alatt ülést tartott, amelyen Nábráczky Béla főjegyző terjesztette elő az alispán jelentését. Ennek kapcsán Ujvárossy Lajos kormányfőtanácsos indítványozta, hogy írjanak fel a kormányhoz és kérjék az 1929-ben engedélyezett fagykár-kölcsonök meghos-

szabbítását, miután azokat a gazdák most nem tudják visszafizetni. Hasonló értelemben szólalt fel dr. Gaál Mihály is, aki közölte, hogy az OKH elnökével folytatott tanácskozásai alapján reménye is van a kölcsonök prolongálására.

A közigazgatási bizottság Ujvárossy Lajos indítványát egyhangúlag elfogadta.

Október tizenkettedikén tárgyalják a balmazújvárosi tömeggyilkos bűnperét

Emlékeztet még az a bestiális hármasság gyilkosság, amely nemrégiben történt Balmazújváros községében, ahol egy Szabó Sándor nevű fiatal ember agyonverte rokonát, Kecskés Sándorét, ennek hat éves gyermekét, majd olyan ütéssel mérte a téglával a három éves kis Kecskés Imre fejére, hogy a kisfiú is pár nap múlva kiszenvedett a sebészeti klinikán. A bestiális kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság ügyében a nyomozás hosszu ideig folyt. Minden körülményt tisztázott már a királyi ügyészség, illetőleg a vizsgáló-

bírószék s most már elkészült a vádirat is Szabó Sándor ellen, akit három rendbeli előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés és rablás büntetével vádol a királyi ügyészség.

A nagyszabású bűnügy főtárgyalása, értesülésünk szerint, október tizenkettedikén kezdődik meg, amikor is dr. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök fogja tárgyalni az ügyet. A főtárgyalás több napot fog igénybe venni, mert igen sok tanút kell kihallgatni a gyilkossággal és az előzményekkel kapcsolatban.

A halotyszállító autó elütött és életveszélyesen megsebesített egy idős debreceni asszonyt

Autószerencsétlenség a Vilmos-császár körúton

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Rendkívül súlyos autószerencsétlenség színhelye volt hétfőn reggel 8 óra tájban a Vilmos-császár körút egyik kanyarodója. Fehértői Dániel fémelkezési vállalatának halotyszállító autója, amelyet Nagy Péter soffőr vezetett, elütötte Kandí Jánosné született Kovács Juliánna nevű idősebb asszonyt. A szerencsétlenség megtörténte után a soffőr azonnal lefékezett, az eszméletlen nőt felvette az autóra és beszállította a klinikára, ahol megállapították, hogy Kandí Jánosné sérülései életveszélyesek. Kihallgatni ezideig még nem lehetett és ezért a szerencsétlenség részleteit még nem sikerült teljes mértékben tisztázni.

Nagy Péter soffőr, akit a rendőrség őrizetbe vett, azt állítja, hogy ő nem tehet semmiről. Mikor az utstestén áthaladó asszonyt megpillantotta, szabályszerűen túlkelt, Kandíné azonban ügyet sem vetett rá, hanem tovább haladt a maga útján. Ekkor már olyan közel járt hozzá, hogy hiába fékezett, mert az autót megállítani nem tudta.

A rendőrség egyelőre fenntartással fogadja Nagy Péter soffőr védekezését, bár valószínű, hogy Kandíné, aki az eddigi megállapítások szerint teljesen süket, legalább annyira részes a szerencsétlenség előidőzésében, mint a soffőr. Az ügyben a nyomozást tovább folytatják.

Ujra működött a takarékosági bizottság kék-ceruzája

(A Debreceni Újság tudósítójától.) A városi takarékosági bizottság hétfőn délután 4 órakor Tóth Lajos egyetem tanár elnökelete alatt folytatotta a város 1932. évi költségvetésének átvizsgálását.

A sétányok és a parkok fenntartásánál a 37.000 pengőre előirányzott napszámbérekéből 5000 pengőt törölték. Kimondották, hogy a Bethlen-utcát nem gyevesítik, a Tisza István-tervezet csatlakozó utcák és a Horthy Miklós sugárút parkirozási kiadásait teljes mértékben törölték. A törés 13.775 pengő.

A burkolásoknál a járdafenntartási költségeket 20 százalékkal csökkentették.

A vízszabályozási költségek kapcsán Vásáry István polgármester bejelentette, hogy a vízszabályozótársulattal megbeszélések folytak amelyek alapján 200.000 pengős költséggel olyan víztároló berendezést lehetne létesíteni, amelynek segítségével a Hortobágy egyrésze minden tavaszon megöntözhető volna. Az ügy folyamatban van és azt szeretnék, hogyha a *tároló építését már a télen megkezdhetnék*. Ez jelentős tétel volna a szükségmunkák során.

A bizottság ezzel kapcsolatban fel-

kérte a polgármestert és a főispánt, hogy az ügy elintézését sürgessék meg a miniszteriumban.

A nyílt árkok tisztítására felvett 5000 pengőt törölték.

Nagy vita keletkezett az épületjavításokra előirányzott költségek körül. Végül is úgy határoztak, hogy ennél a tételnél 10 százalékos csökkentést eszközölnek, ami 5000 pengőnek felel meg.

A gazdasági épületjavításoknál Hegyegi-Kiss Pál képviselő javasolta, hogy küldjenek ki bizottságot, amely megállapítja, hogy mely épületeket kell kijavítani. A takarékosági bizottság itt meghagyta az eredetileg előirányzott 30.000 pengőt.

Tóth Lajos elnök itt rámutatott arra, hogy a város sokszor áldozott eleget gazdasági épületekre. A bérlőktől a rossz, ideiglenes szükség-épületeket vették át s ezért nagy a javítási költség. Ha a város rentabilis gazdálkodást akar folytatni, akkor jobb idők jöttén, tervszerű program alapján a gazdasági épületek tulnyomó részét újakkal kell kicserélni.

A különféle hortobágyi kiadásokból összesen 11.000 pengőt töröttek.

A bizottság legközelebbi ülése kedden délután 4 órakor lesz.

Törrel mellbeszurta magát egy fiatal debreceni leány, mert a szülei megdorgálták

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Különös módon akart megválni az élettől Jakab Emma debreceni leány, aki vasárnap éjjel szüleinek lakásán törrel mellbeszurta magát. Tettét szerencsére még idejekorán észrevették és az elvérzését megakadályozták. Az

életunt leányt a mentők részesítették első segélyben. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A rendőrség megállapítása szerint Jakab Emma azért akart öngyilkos lenni, mert a szülei megdorgálták.

Hatvankét cigány „szénbánya részvénytársaságot” alapított az ózdi gyár széntelepén

Eger, szeptember 14.

Érdekes bűnügy foglalkoztatja az ózdi csendőrséget. Hatvankét arlói cigány ügyében folyik a nyomozás. akik a közelmúltban megszervezték szénbánya-részvénytársaságukat. — amely heteken keresztül termelte ki a szénát az ózdi vasgyár tulajdonát képező bányaterületen.

A cigányok felfedezték, hogy nem messze a cigánysorhoz egészen közel a föld színéhez, kitünő szén lehet találni. Anélkül, hogy bárkit megkérdeztek volna, hozzáfertek a

szén kitermeléséhez. Hatvankét cigány nap-nap mellett reggeltől estig bányászta a szénát, amelyből több vagonnal el is adták.

A gyár vezetői rájöttek a nyíltan folytatott szénlopásokra s a csendőrök véget vetettek a cigányok garázdálkodásának. Csak nehezen hagyták abba a munkát, mert azt vitták, hogy ők fedezték fel a bányát és joguk van a szén felhasználásához.

A szokatlanul érdekes ügyben még folyik a nyomozás.

A debreceni bőrriparosok tiltakoztak a Bata cseh cipőgyár magyarországi letelepülése ellen

Nagygyűlést tartottak az Ipartestület dísztermében Határozati javaslat az ipartörvény módosítása és az adózás enyhítése érdekében

A debreceni bőrripari érdekeltségek vasárnap délelőtt impozáns nagygyűlést rendeztek az ipartestület dísztermében, amelyet zsúfolásig megtöltött a közönség. A nagygyűlést Fitori Ambrus szakosztályi elnök nyitotta meg, aki röviden ismertette a nagygyűlés jelentőségét, majd Bobák Gábor felolvasta a határozati javaslatot a cseh Bata-féle cipőgyár letelepédése elleni tiltakozásra vonatkozóan. A határozati javaslat lényege ebben a kérdésben az, hogy a magyar bőrriparosságot a legnagyobb veszedelmet látna abban, ha az amugy is válságos helyzetben levő magyar cipőipar rovására és létérdekének meglátásával a Bata-cipőgyár közismert kizsákmányoló termelési rendszere szerint Magyarországon cipőgyárat létesítené. Ezáltal mintegy 28 ezer önálló lábbeli készítő iparos és körülbelül 35 ezer munkás veszítené el a kenyerét. A veszedelem elhárítására a nagygyűlés feliratilag megkeresi az illetékes miniszteriumot, a városi és megyei törvényhatóságokat, a kamarákat és általában az ipari egyesületeket.

A határozati javaslatot több felszólalás után a nagygyűlés elfogadta. Ezután Fitori Ambrus ismertette azt a nyílt felkérést, amelyet a magyar iparpartólása érdekében az egész magyar közönséghez intéznek. A felhívás minden betűje a teljes igazságot tartalmazza. Ha nem pártoljuk a magyar ipart, akkor ez megszűnik létezni, holott a magyar ipari termékek ma már vetekednek a legkiválóbb külföldiekkel is. Nem hangzatos reklámok alapján kell beszereznünk a szükségleteket, hanem a valóságban történt meggyőződés szerint. A magyar ipar különben is minden tekintetben megcsúszta eddig is a közönség legnagyobb támogatását. Remélhető, hogy ennek a felhívásnak meg is lesz az eredménye.

Ezután az ipartörvénnyel és az adózással kapcsolatos kérdésekben terjesztettek elő határozati javaslatot, amelyben az ipartörvény praktikus módosítását és az adózás enyhítését kéri a nagygyűlés. A gyűlés ezt a javaslatot is egyhangúlag fogadta el. A határozat legfontosabb pontja az, amely szerint a nagygyűlés kéri mondják fel az illetékesek a gyárakkal kötött összes szerződéseket és az állami szállítások nyolcvan százalékát bizto-

sítsák a kisiparosok számára, a bőr- ipar terén.

A nagygyűlés, amely több órán keresztül tartott, délután fél ket órakor ért véget.

Belefut a vízesgödörbe egy öt éves gyermek

L. Turzó Mihály 5 éves szentpéterszegi kisfiú szeptember tizennegyedikén délután játék közben beleesett az udvaron levő vízesgödörbe. Segítségért kiáltott, de mire odaértek a szülei, már akkorra belefut a szennyes vízbe. — A csendőri nyomozás megállapította, hogy senkit sem terhel gondatlanság, hanem a tragikus halált véletlen szerencsétlenség idézte elő. Ezért a debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Elfogtak egy cseh katonaszökevényt betörőt

Dombóvár, szeptember 14.

A dombóvári csendőrség elfogta Szkalici Pál 27 éves nagyszombati illetőségű cseh katonaszökevényt, akiről kiderült, hogy már több évet töltött börtönben. Legutóbb Kaposvártól az egyik templomban perseglyeket tört fel továbbá egy papírkereskedésben és egy cukrászdában is betört. Pécsen egy géplakatosműhelybe hatolt be, kiderült, hogy a legutóbbi dombóvári betöréseket is ő követte el. Megmotozásakor zsebében levelet találtak, amelyet a kaposvári rendőrséghez intézett.

Az újságból szerzett értesülése szerint a betörésekről két fiatalokor van őrizetbe véve. Lelkiismeretfurdalást érez, ezért kéri, hogy a evanósítottakat engedjék szabadon „mert a tettes én vagyok”, majd sorjában leírja, hogyan követte el a betöréseket. A levél feladásában azonban elfogatása megadályozta.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőnkél vásárol.

Hirek

1931 szeptember 15. Kedd.
Prot.: Nikodém, Kath.: Fajd, Szűz.

Ma a névvelző gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó” Plac-utca 33. — Muraközy, Diac-u. 72. — „Sas” Hatvan-u. 70. — „Csillag” Arpád-tér 1. — „Nádor” Szent Anna-u. 66.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban tegnap délután ismét volt néhány fűtő záporosó. A hőmérséklet 3—4 fokkal alacsonyabb az évről az évről megfelelő értékeknél.

Budapesten 14-en délben a hőmérséklet 14 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 766 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Hűvös idő, sokhelyütt még záporosók, holnapra a légáramlás gyengülése, hajnalban esetleg már talajmenti fagyok.

Távolabbi kilátások: Csendes idő, éjjeli fagyok.

Böröndöt,

Gazdászok tízéves találkozója.

A debreceni Gazdasági Akadémia 10 évvel ezelőtt végzett növendékei a múlt nap találkozóra gyűltek össze Debrecenben. A régi évfolyamtársak közül tizennyolcan jelentek meg, s három feleségeket is magukkal hozták. A Gambriusban elköltött ebéd után a találkozó résztvevői kimentek az Akadémiára, megkoszorúzták a házők emlékművét, majd Széll László professzor vezetése alatt megtekintették a Gambriusban elköltött ebéd volt, melyen Balogh László, egykori ifjúsági elnök üdvözölte a tanári kart, majd Ruffy-Varga Kálmán igazgató köszöntötte a megjelenteket a rámutatott arra, hogy ez az évfolyam a leg-súlyosabb időkben végezte tanulmányait, egyenesen a harctérről jött az iskola padjai közé. Vargha László, volt hallgató dr. Ruffy-Varga Kálmánt köszöntötte rendkívül lelkes szavakkal, abból az alkalomból, hogy tíz éve áll a debreceni gazdasági akadémia élén. Ezt követően Ruffy-Varga Kálmán felkérésére az összes jelenlevők elmondották, hogy mi történt velük azóta, mióta kikerültek az élethe. A kitünően sikerült találkozón az Akadémia tanári is megjelentek.

Lövöldöző társaság a debreceni utcákon. Az utóbbi napokban többször előfordult, hogy éjszakánként lövöldöző társaság rémítgeti a város lakóit. A napokban a Csonakázó-tóhoz vezető aszfaltuton, nem messze az Ispóty-térről autóról adtak le néhány lövést, legutóbb pedig dr. Rácz Lajos tett feljelentést ismeretlen lövöldözők ellen. A rendőrség a könnyűen veszélyessé válható éjjeli csend-zavarók ellen megindította a nyomozást.

Egy kített 2—3 hetes csecsemő felesanyját keresi a rendőrség. A debreceni rendőrséghez tegnap átirat érkezett a nyírhatóri csendőrségtől. Az átiratban a csendőrség közli, hogy szeptember elsején Nyírhatóiban egy 2—3 hetes leány csecsemőt találtak. Az a gyanu, hogy maga az anya volt az, aki így módon akart szabadulni gyermekétől. Nagyon valószínű, hogy a lelketlen anya Debrecenből, vagy a környékről került Nyírhatóba és ezért a rendőrség felkéri mindazokat, akik az anya kitéréről, vagy más fontos momentumról tudnak, jelentkezzenek a debreceni rendőrkapitányságon. A kített kisleányon mindössze egy női ingdarab, egy fekete kendő darab és egy rongyos fejfedő volt.

Vasárnapra virradóra két betörést követtek el Debrecenben

A betörők kifosztották az egyik Csáné-utcai szabóműhelyt és 500 pengőt vittek el Katz Bercsényi-utcai kereskedőtől.

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szombatra vasárnapra virradó éjjel, illetve vasárnap reggel két betörést történt Debrecenben. Az első betörést a város legforgalmasabb helyén: a Csáné-utca elején követték el. A tettesek a 6. számú házban levő szabóüzlet udvarra nyíló vasrácsos ablakát kibontották és azon keresztül behatoltak a műhelybe, ahonnan nagymennyiségű ruhát vittek magukkal. A betörést vasárnap reggel a műhely tulajdonosa: Lebovits József férfiszabó fedezte fel és az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnek.

A helyszínről kiment detektívek csakhamar megállapították, hogy a betörők a szomszédos kereskedelmi iskola falán átmászva jutottak be az épület udvarára és a betörés elkövetése után ugyanezen az uton távoztak. Mivel azonban a kereskedelmi iskola udvaráról sem tudtak kimenni, mert a kapu zárva volt, átmásztak a Kálvin-tér 4. számú ház udvarára, ahol a kaput kinyitották és azon keresztül eltűntek a sötétségben. Lebovits kára még nincs megállapítva.

— **Ügyvédi iroda megnyitás.** Dr. Hadházy Béla ügyvéd irodáját Plac-utca 43. szám alatt (Svetits-bérpalota) földszint balra, II-ik udvar megnyitotta.

akta táskát

— **Nincs többé állami pénz a lovaspólóra.** Budapestről jelentik: A kiadások csökkentésére kiküldött hatos bizottság a Károlyi-kormány javaslatára a földművelésügyi tárca költségvetéséből törölte azt a kétszáz ezer pengős kiadási tételt, amely a polólovak költségeire volt előirányozva.

— **Kutba ugrott egy 65 éves gazdálkodó.** Hosszupályiban B. Nagy Sándor hatvanöt éves gazdálkodó szeptember tizenharmadikán az udvarán levő kutba ugrott. Mire kihúzták, már halott volt. Tottét életmútságában követte el. A debreceni kir. ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Kiadó a Debreceni Ujság kiadó.** hivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth-utca 3. szám alatt az első emeleten két új szobából álló lakás, Irodának, üzleti helyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet Debreceni Első Takarékpénztárnál.

— **Halálra forrasztta magát egy námasi kisleány.** Kocsis Margit hajdunánási tizenhat hónapos kisleány a konyhában magára rántotta a forró vízzel telt fazekat és a ráomló víz olyan súlyos égési sebeket okozott, hogy a gyermek csakhamar meghalt. A halálesetről értesítették a csendőrséget, amely megállapította, hogy gondatlanság okozta a kisleány halálát. A debreceni királvi ügyészség ennek alapján a vizsgálóbírósnak a boncolás és a vizsgálat megtartását elrendelte.

— **B. Vattay Margit táncintézetében** szeptember 20-án diákok részére kezdő és haladó tanfolyamok kezdődnek. Kossuth-u. 11.

— **Cserépkályhák** nagy választékban, átrakásokat, tiszításokat vállal helyben és vidéken, jutányos áron Krisch Károly kályhás-mester, Ferenc József ut 89. (volt Plac utca). Telef. 12—18.

— **Diákok!** Latin fordításokban, puskákban, füzetekben vezet a Springer cég. Fotólemezek, filmek nagy raktára, előhívás ingyen. másolás. szakszerű munka.

pítva, de igen jelentékeny

A másik betörés a Bercsényi-utca 64. számú házban történt. Ebben a házban lakik Katz József kereskedő, aki reggel 8 óra tájban elment hazulról és csak 9 óra után tért ismét haza. A tettes, aki — mint később kiderült — a viszonyokkal ismerős volt, ezt az alkalmat használta fel és betört a kereskedő őrizetlenül hagyott lakására, ahol feltört egy rozoga faliszekrényt és a benne őrzött 500 pengő készpénzt magával vitte. Zsákmányával azonban nem messze jutott, mert a hazatérő Katz rögtön közölte a rendőrséggel, hogy kire gyanakszik és ennek az alapján a tettest Márványkó István debreceni napszámos személyében még vasárnap délelőtt elfogták és bevitték a rendőrségre, ahol őrizetbe vették. Márványkó beismerte a betörést és rövid vonakodás után a pénzt is előadta. Az eljárást megindították ellene.

A Csáné-utcai betörés ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **Az Oszálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 10.000 pengőt nyert: 56403, 3000 pengőt nyert: 62253, 2000 pengőt nyert: 46912, 54653, 59960, 1000 pengőt nyertek: 19002, 41023, 74713, 800 pengőt nyertek: 6264, 12248, 35064, 48626, 70450, 600 pengőt nyert: 54179, 500 pengőt nyertek: 1556, 2160, 5707, 18488, 24146, 26211, 32220, 58227, 59374, 59742, 64832, 75132. Ezenfelül több 400, 300 és 150 pengős nyereményt húztak ki. A húzás folytatása tizenötödikén reggel fél kilenc órakor lesz.

— **Önkéntesek** deréksziját 4, sapkát 2, fehér keztüüt 1.80 pengőért vásárolnak Kulcsár Imre és fia üzletében.

retikült,

— **A debreceni Ujságíró Club** tagjaival tudatta a club igazgatója, hogy ismét megkezdte a clubéletet. A régi tagok látogatását kéri a club vezetősége. Akik pedig tagokul akarnak belépni, azok ezt a szándékukat rásbán jelentésk be a club igazgatóján keresztül az elnökséghez.

— **Megszökött feleség, aki a férj ruháit is magával vitte.** Danó István cigányzenész vasárnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy a felesége Teleki-utca 34. számú lakásukról megszökött és az ő ruháit is magával vitte. Szeretné, ha a rendőrség az asszonyt, de még inkább a ruháit előkerítené neki. Kívánsága valószínűleg teljesülni fog, tekintve, hogy Danó lopás miatt tett feljelentést az asszony ellen és ilyen körülmény mellett a nyomozást le kell folytatni ellene, ha csak az elkeseredett férj időközben vissza nem vonja a feljelentést.

— **Négyezer lötte** fűbe magát, de kemény koponyáján nem hatoltak be a golyók. Az Egyesült Államokban Newton városában San Winsou öngyilkossági szándékból négyezer felbőltötte magát. Az orvosok eltávolították mind a négy golyót, amelyeket a koponyacsont ellenállása egészen laposra nyomott, de nem engedte át. Megállapították, hogy az öngyilkosjelölt csontjai rendkívül nagy mértékűm következtében olyan kemények, hogy majdnem teljesen golyóbiztosak.

— **Iskolakönyveit** már most beszerezheti Antalffy József könyv- és papír kereskedésében, Szent-Anna- és Varga utca sarok és a Nemzeti antikváriumban, Plac utca 40. sz. alatt.

— **TANKÖNYVEKTESEKEI** legolcsóbban és legtartósabb kivitelben a Nemzeti könyvkötészet készít. József kir. herceg-u. 16., az udvarban.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek**, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért prostatabetegségeknél is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Mike József f. — Miszli Teréziával, Györffy Lajos máv. géplakatos — Törös Erzsébettel, Mátyás Sándor npsz. — Harsányi Erzsébettel, Iván József fűszerkereskedő segéd — Tóth Rozáliával, Székely Gyula kúbi kos — Elek Margittal.

Születések: Kovács Dávid földbírtokos leány Judit, ref., Szász Béla kereskedő leány Irén, ref., Kun Gyula kerékvártó leány, Erzsébet ref., Csobán Károly gazdálkodó leány Mária, ref., ifj. Grósz Dezső gyógyszerész fiú Hugó, izr. Juhász József máv. lakatos leány Juliánna ref., Mihály János npsz. leány Erzsébet, rk., Nagy Sándor szám vizsgáló leány Aliz, gk., Szoboszlai István gazdálkodó leány Katalin, ref., Tóth László máv. munkás leány Klára, ref., Papp Miklós máv. fűtő leány Mária, gk.

Halálozások: Kovács Ágnes ref. élt 9 napot, Aczél-u. 14-B., Bokor Mária bapl., élt 2 hónapot, Debrecen, Pac 15., Fleszár Pálné élt 62 évét, Debrecen, Oláh Károly-u. 38., Szűke József ref., élt 19 napot, Debrecen, Böszörményi-ut 48., Rajlik Anna g. kath., élt 22 évét, Kisléta, Juhász Juliánna ref. élt 1 napot, Debrecen, Munkás-u. 37., Bolha Juliánna ref. élt 62 évét, Debrecen, Csillag-u. 10., Györi Juliánna, élt 62 évét, Debrecen, Dembinszky-u. 16., Tóth Zsófia r. kath., élt 30 évét, Fűspökladány, Kolozsvári-u. 14., Valén János, élt 3 napot, Debrecen, Bocskay-tér 1., Tompa Róza ref., élt 12 hónapot, Debrecen, Szabó Kálmán-u. 14.

— **Ujságírók értekezlete.** Ma délután négy órakor ülést tart az újságíró egyesület az újságíró Clubban. Az elnökség felkéri a tagokat, hogy föltétlenül jelenjenek meg, tekintettel az igen fontos megbeszélésre.

Feuermann bőróndös

Plac-utca 25. szám.
(Gambrius passaeo.)

— **Ismerkedő est** az Ujságíró Clubban. Sütőtörtkőn este, a színház megnyitása alkalmából az Ujságíró Club vezetősége ismerkedő estélyt tart a clubtagok és a Színház-pártoló Egyesület tagjainak részére. Aki meghívott igényelnek erre az ismerkedési estélyre, jelentésk az Ujságíró Club igazgatójánál, Aranybika, félemelet.

— **Akiknek a szívüködése** rendetlen, erőlködés nélkül érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— **Zongorórákat** ad és csoportos magvar nota tanítást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

TAKARÉKTÜZHELYEK

egyszerű, diszes és majolikás kivitelben, készen kapható. Tűzhe-lyek javítását vállalom.
NAGY ISTVAN lakatos,
Széchenyi-utca 6. szám.

Színház Mozi

Csütörtökön, szeptember 17-én este 8 órai kezdettel díszelőadás keretében nyílt meg kaput a Csokonai-színház.

A Csokonai-színház a nyári szünet alatt teljesen átreformált nézőtere, a mai kor követelményeinek megfelelően átszerelt új csillárjával és lámpáival, ünnepi díszben és fényben várja a megnyitó előadásra Debrecen város közönségét.

A megnyitó díszelőadás ünnepi műsora: 1. Ünnepi nyitány. Játsza a m. kir. 11-es honvédeknek. 2. A Nemzeti Hísekegyet elmondja Halassy Mariska. 3. A debreceni közművelődési társulat élén köszönti Kardoss Géza színigazgató. 4. Himnusz. énekli a teljes társulat és a közönség. Ezt követően Herczeg Ferenc klasszikus történelmi színművét, a „Bizánc”-ot mutatja be az új prózai együttes. Thuróczy Gyula rendezésében.

Sz. Patkós Irma, az új primadonna és Mérkus Lajos az új bonviván bemutatkozása szeptember 18-án, pénteken a Liliben. Ebben az annak idején oly forró színpadi sikert jelentős s Hervé muzsikója által világhírévé vált énekes színműben. Sz. Patkós Irma ez-csak parádés szerepét csak nemrég játszotta a Városi Színházban Budapeston, szűlt hárak s a fővárosi lapok egybehangzó kritikája szerint is döntő sikerrel.

Szombaton, szeptember 19-én: **Ujdonság!** **Premier!**

BALLERINA

A Király Színház Martos-Szirmai sláger operettje. Szenczi László. **Rengeteg humor! Ragyogó táncok!** Apor Klári táncos szubrett. Jurik Ica énekes naiva. Gálly Erzy táncosnő. Kemény László, a miskolci színház volt tagja. Bányász István táncos-komikus, a kolozsvári Nemzeti Színház volt tagja. Várady Pál táncoskomikus, a budapesti Király Színház volt tagja, bemutatkozása.

A nagyszerű operettel Sziklay Jenő, a Városi Színház volt tagja, az új főrendező a legnagyobb körültekintéssel rendezte. A zenekart Török Emil, a kolozsvári Nemzeti Színház volt kiváló karmestere vezényli.

ELSŐ HETI MŰSOR:

17., csütörtökön: **Bizánc.** (Megnyitó díszelőadás. „Standard” műsor. I. Bérletszűnet. 18., péntek: „Lili”. (Sz. Patkós Irma és Mérkus Lajos bemutatkozása. Bérletszűnet.) 19., szombaton: **Ballerina.** (Operett-premier. Az új operett-együttes bemutatkozása. Bérletszűnet.)

20., vasárnap délután 2 óra: **Tatárjárás.** (Délutáni bérlet I.)

20., vasárnap este: **Ballerina.** (Bérletszűnet.)

21., hétfőn este: **Meddig fogsz szeretni?** (Ujdonság. bemutatás. Bérletszűnet.)

23., szerdán este: **Ballerina.** (B. I. bérlet.)

Az esti előadások 8 órakor kezdődnek. A lent hirdetett összes előadások legvel-már árusítja a színház pénztár délelőtt 10-12-ig és délután 5-7-ig.

Sok pénzt takarít meg, mert rendkívüli kedvezményeket kap, ha bérletet vett a Csokonai-színházban. A. B. C. bérlet hétfő vagy szerda, vagy péntek napokra. Szervénybérlet tetszés szerinti napra és előadásra. Bemutató (premier) előadásokra szóló bérlet. Vasár- és ünnepnap délutáni előadásokra szóló bérlet. A napi helyvárakból 20 százalékos terjedő kedvezményvel.

A színház igazgatósága tekintettel a nagy érdeklődésre, mely a vidék legelső és legkiválóbb együttesét képviselő társulat, új szezonját méltán kíséri felkéri az igen tisztelt volt bérletet, hogy régi helyük fenntartásáról most már sürgősen nyilatkoznai szíveskedjenek a színház titkári hivatalában, hol nagy régi, mint az új bérletek naponta délután 4-től 8-ig jegyezhetők.

Mozi műsora.

Ma kedden 7 és 9 órakor

Vilaszínház	Legszébb tangó
Budapest	Mámorkeringő Farkasok dala
Apónia	Szünet

TESTEDZÉS

A profi futball vasárnap ismét favorit győzelmeket hozott

Meglepetések az amatőr fronton. — A DEAC stafétája szenzációs győzelmet aratott az országos bajnokságban.

A bajnokság második fordulója sem hozott meglepetést. A tavalyi élcapatok ismét felnyomultak, a favorit csapatok nagyarányú győzelmet arattak, kivéve az amatőröké, hol az erőviszonyok lassan alakulnak ki, még nincsenek formában a csapatok s így az elért eredmények sem reálisak.

Örvendetes jelenség volt vasárnap a DEAC ifjúsági futóinak a budapesti fényes győzelme és a Bocskay jó formája, mellyel veszélyes ellenfelet féltékenyen verte. Kár, hogy a bíró rosszdíjatulata bíraskodása felbőszítette a közönséget, melynek hatalmas tiltakozása már-már botrányra fenyegetett, ugyanarra, hogy csak nagynehezen lehetett a felzigott hangulatot letompítani és a bíró személyét biztonságba helyezni. — Tudatában annak, hogy Csárdás Gusztáv bíró vasárnap utoljára bíraskodott Debrecenben, nem kívánjuk fejét venni, mert tudjuk, hogy „Jóhiszemű” tévedéseinek a Szövetséghez is folytatása lesz. A mérkőzésről különben alábbi rövid tudósításunk számol be.

Bocskay—Nemzeti 3:1 (3:0)

3000 néző. Bíró: Csárdás Gusztáv.

Sorsolás után Odrý indította el a játékot. A Nemzeti mindjárt rohamba indul, de a Bocskay védelme jól állt. A 7. percben Mór fejessel Markoshoz továbbította a labdát, akinek beadásából Mátyás a vezető gólt lötte (1:0). Több eredménytelen debreceni támadás után Gallina a 20. percben szép stílusban védte Mátyás lövéseit. A 28. percben Vincze—Teleki—Mátffy volt a labda útja. Gallina közben kirohant kapujából, s Mátyás a labdát a hátába lötte (2:0). Öt perc múlva Vincze 20 méterről a barmadik gólt lötte (3:0) Szünet után a Nemzeti-csapatok is vezettek néhány támadást, sőt fölénybe is kerültek, de a Bocskay védelme helyén volt. Az ötödik percben Czétényi nagy helyzetet hazvított ki. A 20. percben Kutik állítólag szabálytalan akadályozta Bihámit, a bíró tizenegyest ítélt, melyből Belsik a Nemzetiek zóliát lötte (3:1). Több debreceni játékos, köztük Mór is tiltakozott az ítélet ellen, a bíró Mórét kiállította. A Bocskay ezután már védelemre rendezkedik be, noha 10 emberrel játszik, mégis veszélyes támadást vezet. A Nemzeti erőlködik hogy szépséges az eredményen, de több gól nem esik.

Végéredményben a Bocskay megérdemelten győzött. Szép stílusban elefői végig biztosan tartotta a győzelmet s ha a bíró fel nem izzadja a csapatot, nagyobb arányban is győzhetett volna. A Bocskayban kiváló volt Buda, aki remek védésével nyugtatta meg híveit. A közvetlen védelemben jó volt Reimner, továbbá a halfor. István Palotás remek játékát és Mór pomós felsőit örökli. A csatársor belső triója elemében volt. Mátyás gólrötörő és Vincze is a szaktűzű volt. A két szélső csatár gyengébb volt, bár Markos játéka kissé mintha javuló irányt mutatna. Hevesi jó, csak még szokni kell neki a csapat stílusához. A leggyengébb ember Kutik volt, akinek bizonytalan-sága kellemetlenül hatott a különben jól funkcionáló együttesnél.

A Nemzetiből Gallina védelme volt elsőrangú, a csapat általában mérsékelt formát játszott. A Bocskay jól működő védelme szétszórta minden akciójukat s így az egész csapat széteső játéka nem lehetett eredményes.

A Bocskay ezzel az értékes győzelmével

megerősítette pozícióját a vezető csapatok között.

Más futballeredmények az I. ligában:

Hungária—Atilla 5:0 (0:0).
Ujpest—Kispest 6:1 (3:0).
Ferencváros—Budai „11” 7:1 (3:1).
III. ker. F. C.—Somogy 2:0 (1:0).

II. ligában:

Turul—Maglód 2:1 (2:1).
Soroksár—Rákospalota 7:1 (2:0).
Pécs-Baranya—E. t. c. F. C. 2:0 (2:0).

Amatőrök debreceni alosztálya:

DKASE—DTSE 0:0. Bíró: Sass. Hatalmas meglepetés! A DKASE-jobb volt, de a hatalmas lelkesedéssel küzdő DTSE-vel szemben nem tudott boldogulni. A meccset általában jó védelmeknek rossz csatárokkal való hatca jellemezte. A DTSE-ben jó volt Németi kapus és Pocsai centerhafi, a DKASE-ban Hevesi és Bíró, a két bekk érdemel dicsőrelet.

DMTE—D. Börös 1:0 (1:0). Bíró: Szántó. A győztes gólt már az első percben berugta Szikszai. Második félidőben a Börös is feljavult, de csatárai sokat bizonytalanultak a kapu előtt.

DVSC—DVSE 2:2 (2:1). Bíró: Scheitzaer. Ez is meglepetés. Varga DVSE rugta az első gólt, Tóth egyenlített, Uána a DVSC jutott vezetéshöz Kántor góljával. Szünet után azonban a DVSE Birkner góljával tette döntetlenné az eredményt.

P. Máv.—D. Székgyár 2:1 (1:1). Püspök-ladány. Bíró: Piller. Hevesiramu mérkőzés, végig Máv-fölény, reális eredmény, gyenge bíró. Góllövő: Ferenc, Kóvér, illetve Fülöp.

A DEAC ifjúsági stafétája országos bajnokságot nyert Budapeston

A DEAC ifjúsági csapata vasárnap szenzációs győzelmet aratott az országos staféta-bajnokságban legyőzve a favoritnak kiküldött MAC és MTK csapatát. 4x400 m. Staféta bajnokság. Bajnok: DEAC (Dietrich, Szentiványi, Köszter, Arady) 3:38.6 mp. kerületi rekord, 2 MAC (Duha, Madary, Kakas, Mészáros) 3:38.6 mp. 3. UTE 3:41.4 mp. — Az első váltásnál Kalovicssal az FTC van elől, Duha második, a DEAC utolsó, de nem messze. Madary élre viszi a MAC-ot, de nála is jobban viszi Szentiványi, aki rendre előzi a többi csapatot és Köszter hat méter hátránnyal indul Kakas mögött. Az ifjúsági bajnok 150-ig behozza, utolsó egyenesen előz és a finishben hat métert ver rá ellenfelére. Ez az előny a váltással nyolcra nő, Mészáros azonban hátrán rámegey Aradyra, 250-nél be is fogja. Mindenki nagy finist vár, Mészáros azonban Arady ujtására leáll és csak hestől, küzdelem nélkül engedve át a kitűnő DEAC-csapatnak a bajnokságot.

A törökcsentimkői városközi verseny a rossz időjárás miatt elmaradt s valószínűleg október hónap fogadják megrendezni.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club athletikai szakosztálya f. hó 13-án, kedden este fél 7 órakor az Egyetemi Sporttelep irodahelyiségében szakosztályi ülést tart, melyre — a tárgysorozat fontosságára tekintettel — a tagok pontos megjelenését kéri az intéző.

A K. I. E. „Botond” és az utjonnan alakult „Toldi” base-ball csapat mérkőzése.

A Amerikában oly nagy népszerűségnek örvendő base-ball játék elterjedésén, mint ismeretes, a debreceni K. I. E. fáradozik.

A base-ball játék elsajátítása, mint azt a DEAC-pályán Laky László, a debreceni KIE főtitkára hangsúlyozta, aránylag igen nagy figyelmet és hosszabb időt igényel. Ahhoz, hogy egy csapat bele jöjjön a játékba, szükséges legalább egy évi tréning.

A már sokak által ismert „Botond” és „Kinizsi” mellett egy újabb csapata lett Debrecennek, a Villanyági „Toldi”. Az új csapat a rendkívüli pontos munkával elérte azt, hogy három hónap után már kiállhatott a sokkal nagyobb rutinnal rendelkező Botond-

dal. A mérkőzés kimenetelle természetesen nem volt kétséges.

A mérkőzést dr. Welsh Tamás, az egyetem angol lektora, a debreceni base-ball lelkes terjesztője vezette. A küzdelmet megkintették a villanygyár helyettes igazgatója, Baukovác Alfréd, Szegedi Gyula főmérnök, Mezey Sándor, Loránt József stb. urak.

Az új csapat megalakulása körül a legnagyobb érdem elsősorban Illés Ferenc urat illeti, aki látáságot nem ismerve szervezte meg a csapatot, továbbá Csáky Gyula és Róth Jenő urakat, mint a csapatnak lelkiismeretes trénerét.

RÁDIÓ

Budapest, szeptember 15.

Délelőtt 9.15: A m. kir. 2. honvéd gyalog-czred zenekarának hangversenye. Karagy: Szeged Sándor. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vízilásjelentés, 12: Deli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balafika zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás-és vízilásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszer-árak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: „Ifjusági Pósa Lajosné. 4.45: Pontos időjelzés, idő-verses köszöntők”. Irta és előadja: Özv. Jéjz, időjárás-és vízilásjelentés, hírek. 5: Kenessey Déter novellái. 1: A városi hajó leány. 2: Az óra. Felolvassa a szerző. 5.30: Csóka Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) 7: Szalonzenei hangverseny. Karagy: Bertha István. 8: Szimfonikus hangverseny Frankfurt am Mainból, a Frank-fürter Rundfunkorchester közreműködésével. Karagy: Hans Rosand. 1. Mozart: Idome-neus — nyitány. 2. Beethoven: III. Szimfónia (Eroica). 9: A Laurisín testvérék hangversenye. 10.15: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés, ügyversenyeredmények. — 10.30: Ungarische Wissenschaften u. Forshung. Samogy Gyula előadása. — Utána: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben

Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztosan olcsó, poloska, svábhogár, patkánvirlásra.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL”

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésű elsőrangú családi szálloda. 152 szoba meleg-nyelg folyóvízzel, központi (űtési), telefonnal, elsőrendű olcsó étteremmel.

A lap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

67. csapó-u. 67.

Bálint József

asztalos.

Ajánlja saját készítésű butorait.

HAJDUFÖLD

Szerkesztő: **MEISSNER KÁROLY**, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára

KÖZGAZDASÁGI

Áremelkedések a terménytőzsdén

A készrúvásáron a buza, rozs és tengeri 25-25 fillérrel drágult, míg a rozsnál 25-40 fillér volt a javulás.

A határidőpiacon szintén javulások voltak. A rozsnál 15-20 fillérrel javult az irányzat. A búzavásárlások történtek, mert osztrák részben ismét szabad a kivétel engedély olyan mértékben, hogy csak a közönséges búzára vonatkozó árak ellenben a finomabb minőségű búzára vonatkozóan semmiféle korlátozások sincsenek. A rozs és a tengeri búzavásárlásokra szintén drágult 8-10 fillérrel.

A liszt ára nem változott. Határidőüzlet: Búza: december 10,60, 67, 65, zárlat 10,63, 10,65, március 11,50, 53, 59, 63, 70, 75, 68, 62, 73, zárlat 11,72-74. Rosz: december, zárlat 10,55-60, március 11,50, 55, 60, 65, 61, 60, zárlat 11,50-60. Tengeri: május 12,08, 15, zárlat 12,12-15.

Készrúvüzlet: Búza: tiszai 77 kg 9,35-9,60, 78 kg 9,50-9,75, 70 kg 9,65-9,90, 80 kg 9,75-10,00. Fehér 77 kg 9,10-9,25, 75 kg 9,25-9,40, 79 kg 9,40-9,55, 80 kg 9,50-9,60, fehérm. 77 kg 9,00-9,15, 78 kg 9,15-9,30, 79 kg 9,30-9,45, 80 kg 9,40-9,55.

A különböző (80 kg) tiszai búza 10,25-11,00 P.

Rosz: pestv. 9,15-9,25, egyéb rozs 9,15-9,35 tak. árpa I. 14,50-15,00, tak árpa II. 14,00-14,25, felv. sörárpa 17,50-19,50, egyéb sörárpa 16,00-17,00, zab I. 17,60-18,00, zab II. 16,90-17,40, egyéb tengeri 14,50-14,75, korpá 10,00-10,20, 8-as liszt 13,90-14,20, rejtő 20,50-21,50, köles 15,00-16,00, lucerna 82-92, lóhere, ar. 92-97, biborhere 28-32, szeszös búkköny 28-30, lenmag I. 22,50-23,00, lenmag II. 21,75-22,25, kék mák 60-63, Vikt. borsó 22-24, expr. borsó 16-18, őszi borsó 16-17, fehér bab 16,00-17,00, lencse, kis-18-24, lencse, nagy 32-38, sz. répaszel. 9,50-9,75.

Valutaárfolyamok

Angol font 27,70-28,00, Belga 79,00-80,00, Cseh korona 16,92-17,06, Dán korona 152,20-153,40, Dinár 10,01-10,11, Dollár 571,75-575,75, Francs frank 22,50-22,80, Hollandi forint 229,50-231,50, Lengyel zloty 63,70-64,20, Lei 3,39-3,44, Léva 4,10-4,18, Lira 29,70-30,00, Német márka 135,05-136,05, Norvég korona 152,50-153,70, Osztrák schill.

80,00-80,60, Svájci frank 110,90-111,80, Svéd korona 152,70-153,90.

Budapesti állatvásárok

A vágómarhavására felhajtottak 85 vágómarhát. Ökör, legjobb minőségű 82-98, közepminőség 64-76, bika, közepminőség 67, tehén, közepminőség 53-68, növendékmarha 64-70, kicsontozni való marha 22-32. Az irányzat változatlanul lanya.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3760 sertést. Elkelt élő súlyban kilogrammonként: könnyű sertés 108-112, közepes sertés 112-116, nehéz sertés 116-119 fillérért. Az irányzat lanya volt.

A Mezőgazdasági Kamara fellépése a gazdaadósok érdekében

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara minden alkalmat megragadott arra, hogy a gazdálkodóknak súlyos helyzetét, nagymértvű eladósodottságát s a példátlanul magas kamatok mérséklésére irányuló gazdasági intézkedéseket az illetékes körök tudomására hozza. A Nemzeti Bank kényszerű kamatbemelését nyomán, minthogy az abból eredő terheket a pénzügyi intézetek adósaikra hártották át, a vidéken 14-15 százalék, sőt ennél magasabb kamatok is fizettek a gazdáknak az utóbbi hónapokban.

Most, amikor a bankok a 1 százalékkal csökkentése nyomán a megadottaknál legalább ily arányban mérséklésre számított a közönség, a napi sajtó közléseiből megdöbbéssel értesül a Kamara arról, hogy a budapesti pénzügyi intézetek a vidéki bankok számára visszeszámlálásánál az 1 százalékos bankráta csökkentésnek csak felét alkalmazzák. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara távirati felhívásában kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a gazdaadósok érdekében lépjen közbe, hogy a ráta 1 százalékos mérséklését visszeszámlálásaiknál teljes mértékben alkalmazzák a fővárosi pénzügyi intézetek.

Vásárok jegyzéke

Szeptember 15-én. Adony, Drávaútok, Körösladány, Magyarbóly, Szászvár, Vásárosnamény, Somogyiszil (sertésvásár nincs), Lőcs marhavásár: Pápa, Sertés- és kirakodóvásár: Kálló, Martonvásár, Nagyvázsony.

APIRÓ HIRDETÉSEK

Egy agrórhirdetés 10 ezrig hétköznapi 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Független Újságban elenik meg.

Legnagyobb betűvel ezedeti szavak duplán színteljesek. — Jelölje a hirdetés mesteri a alá esnek.

<p>Levesezés</p> <p>AROMAS, zamatos kávé. Király üzletben vevő előtt pörkölik. Dé-nyelddár 11</p> <p>"Kellőmesterek" levele van a főpostán. 148</p> <p>Házasság</p> <p>Nőt társul veszek. Kisökövel. Ötvengy vendéglős. Cím: Gálócsy iroda. Attila, tér 6. 141, 168.</p>	<p>Betöltendő állás nőknek</p> <p>Mindenes szakácsnő felvétetik. — Jelentkezni K. suth utca 15., fűszerüzletben. 55</p> <p>Mindenes bejárónő azonnalra felvétetik. Salétrom u. 30. Jelentkezni délelőtt 10-12. 147</p> <p>Szobalány hosszú bizonyítvánnyal, ki 5 szobát kelél és szék mos, vasal, felvétetik. Cím a kladóban. A</p> <p>Fűzőt felveszek. Csapó utca 98. szám. Cipőfelszerész készí- 148</p>	<p>Jól főző mindenes jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. — Piac utca 28. B. II. e. 13. a. V</p> <p>Fiatal bejárónőt keresek. Jelentkezés délután 3 órától. — Thaly Kálmán u. 11. 1899</p> <p>Gép és gyorsírásban jártas kisasszony ügyvédi irodába felvétetik, előnyben, aki már ügyvédi irodában dolgozott. — Ajánlatokat referenciákkal megjelölésével — Debreceni Újság című hivatalába, "Ügyvédi iroda" jellegre. 1937</p>
---	---	---

A mi áraink a legolcsóbbak.

Magyar Ruhaiipar a Bikaszálló épületében

iskolaruhák

Magyar Ruhaiipar a Bikaszálló épületében

fiu öltönyök

Magyar Ruhaiipar a Bikaszálló épületében

fiu felöltők

Magyar Ruhaiipar a Bikaszálló épületében

őszi öltönyök

Magyar Ruhaiipar a Bikaszálló épületében

téli kabátok

Mindenben nagy választék

Minőségeink teljesen megbízhatók.

Allást kereső nők

Gyermekgondozónő 16 bizonyítványokkal állást keres 15-ikére. Dorn Anna. Álmosd, Bihar m., Miskolci udvar. 1902

Egy jobb leány idősebb házaspárhoz mindenesnek vagy gyermek mellé ajánkozik. Értekezni Péterfia u. 4. 1485

Allást kereső férfiak

Személyi titkár, vagy más hasonló állást keres fiatal uriember. Megkeresést „Kauciókéses” felírára a kiadóba kér. 2000

Betöltendő állás férfiaknak

Konvenciók tehenszét felveszők. Kedden délelőtt és vasárnap délut. Főtáv-utca 112. 1901

Szegéd és egy jó családdal való fiú tanulóknak azonnal felvétetik Lefkócs Mór fűszer- és vegyeskereskedésében. Hajdusámson. 59

Butorozott szoba

Egyetem közelében egy-két ur részére központi fűtéssel butorozott szoba kiadó. Komlóssy ut 17/b. 1903

Simony-ut 9. szám alatt butorozott szoba elsejére kiadó. 1934

Utcai szép butorozott szoba magános urnak különbeáráttal kiadó. Miklós utca 21. 1964

Kapualatti teljesen különbeáráttal utcai szoba kiadó. Magoss György-tér 27. 1948

Különbeáráttal 16l butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15., emelet. 140

Az összes iskolához közel, szépen butorozott nagy utcai szoba 1-2 egyetemi hallgatónak vagy középiskolásnak. zongorával és fűrdőszobával használattal olcsón kiadó. Hatvan utca I., II. e. 17. 144

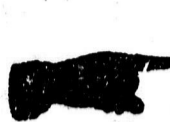
Csinosan butorozott, kellemes utcai szoba 1-2 diák vagy női részére. zongorával és fűrdőszobával használattal olcsón kiadó. Péterfia u. 7. 50

Légiüléssel butorozott szoba 1-2 személy részére. fűrdőszoba használattal kiadó. Hatvan utca 6. III. 11. 134

Különbeáráttal utcai butorozott szoba kiadó. Arany János utca 48. 127

Utcai butorozott, előszobás. Különbeáráttal szoba tanítók részére kiadó. Dobo utca 129

Apróhirdetésekre, előfizetésekre minden felvi ágisítást telefonon a

141 szám ad

Csinosan
butorozott különbeáráttal szoba kiadó. Két diák részére kaphat. Arany János utca 39. 145

Különbeáráttal
butorozott szoba előszobával kiadó. Varga utca 6. szám. 2009

Butorozott
szoba kiadó tágas, világos, különálló épületben. Péterfia utca 67. 1996

Szép
olcsó butorozott szoba kiadó. Nap utca 11., altd. 3. 1997

Butorozott
szoba, esetleg teljes ellátással egy vagy két személy igényű diáknak kiadó. Hüvelyes utca 7. szám. 1995

Különbeáráttal
csinosan butorozott szoba Ótmalom u. I. alatt, jobbra 3. altd. kiadó. 1898

Kiadó lakás
Háromszobás
utcai uri lakás, előszoba, fűrdőszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. Fűvészkeret utca 14. 7

Új villában
1-2 szoba (konyha) butorozott vagy anélkül olcsón kiadó. Kishegyesi ut 29. 19

Modern
négy-szobás villa kerttel kiadó november 1-re. Huszár utca 3/b. Értekezhetni dr. Bessenyei Lajos gimn. igazgatóval. 1914

Modern
2 szoba, előszoba, színházra balkonnal azonnal kiadó. Kossuth u. 8. 1790

Kiadó
jó középnyag utcai lakás Károly Ferenc József ut 6. szám. Margit fűrdővel szemben. Paczelt János kertészeti telepén. 1930

Két
szobás uri lakások november 1-től kiadók. Kossuth utca 39. Házmaster. 1947

Pince szoba
konyha azonnalra kiadó. Cegléd u. 14. 1967

Több rendbeli
2 szoba, konyhás lakás kiadó. Simonffy utca 48. 1974

Utcai
kis szoba, konyha, fűrdőszoba, előszoba, pince, bekerített udvar és kert október 1-re kiadó. Kisfaludi utca 37. Értekezni lehet János utca 97., rendezőleltében. 1903

Kiadó lakások:
Egy I. emeleti udvari lakás, mely 3 szoba, előszoba, hall, fűrdőszoba, cselédszoba, konyha és mellékhelyiségekkel áll. november hó 1-re. — Egy III emeleti utcai lakás, mely áll 5 szobából, előszoba és fűrdőszobából s minden más komforttal, azonnal. — Valmennyi lakás központi fűtéssel. A házban személyfelvonó van, mely a lakók által ingyen vehető igénybe. — Erdekldni Piac utca 34., könyvkereskedésben

Újjonan festett
modern három szobás fűrdőszobás utcai lakás azonnal kiadó. Csokonai u. 44. 1654

2 szobás
modern lakás kiadó azonnal. Péterfia 46. 1993

Udvarra nyitó
szoba, fűrdőszobával szeptember 15-ére kiadó. — Gyöngyvirág utca 6. 1998

Kiadó
2 szoba, konyha, speiz, előszoba és pince, lakónélküli udvarban. Szépegyesi utca 51. Széchenyi utca sark. 138

Kiadó
I. emeleti elő- és fűrdőszobás lakás. Rákóczi u. 5. (volt Király u.) 2001

Szép
háromszobás, fűrdőszobás utcai modern lakás november 1-re kiadó. Barina utca 10. 142

Két
udvari szoba, konyha ckt. 1-re kiadó. Rákóczi utca 67. 2907

Kiadó
Késes utcán szoba, konyha, speiz. Megbeszélni: Bruner, Degenfeldtér 3. szám. 143

Négy-szobás
hallos nyílászoró novem. herbe kiadó. Rákóczi u. 4. I. em. balra. 1783

Egészséges
szoba, konyha, speiz, villany október 1-re kiadó. — Szondi u. 6. Tócsóskert. 1939

Teljes ellátás
Katholikus család elfogad teljes ellátásra egy záradí mövendéket. Értekezni lehet Vigkudó Mihály u. 6. 1941

Izraelita
uri családnál egy középiskolási ellátást kaphat előnyösen. — Felvilágosítás Stern festéküzletében, Piac 10. 112

Középiskolai
leányokat teljes ellátással felveszünk. zongora használat, esetleg korrepetálásal. Timár utca 5. 1891

Szobát
ellátással keres idős urinó. Intelligens izr. családnál. Hunyadi-utca 24., emeleten. 103

Görög templom
közlemben középiskolai tanuló teljes ellátást kap. — Telesi u. 13. 2. ajtó jobbra. 1926

Teljes
ellátásra 2 diákot, fiút vagy leányt elvállal — gyermektelen házaspár. Lakás csendes. magányos udvarban. — Iskolákhoz igen közel. — Burgondia-utca 14. sz. 1622

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra elfogadok Baranyi 32. (Baross utcából nyílik). 2002

Legutányosabban
gondos ellátásra elfogadok két diákleányt, vagy fiút. Németben tanítanom. Rothermere 42. 128

Uricsalád
teljes ellátásra. zongora és fűrdőszoba használattal, egyetemi hallgató nőket és hallgatókat elvállal. Rákóczi utca 8. szám. 189

Jutányosan
vállal izr. uri család lakására vagy teljes ellátásra 1-2 leányt vagy fiút. Werbóczy utca 3. szám. 132

Izr. uricsalád
elvállal teljes ellátásra vagy több diákot, diákleányt, esetleg egyetemistát. Dr. Barabás, Batthyány utca 17. 146

Diákok,
főiskolai hallgatók, kényelmes szobát teljes ellátással kaphatnak. Szent Anna 58. 109

Iskolás gyereket
fiút — leányt uri család teljes ellátással elfogad. Zongora használat. Magoss György tér 11., hátul az udvarban. Villanyos megálló. 2008

Kereslet
Keresek megvételre egy jókarban levő fotel ülőkadat, Ajánlatokat a szerkesztőségbe. A

Oktatás
Németül tanít azonnali konverzióval. Kossuth u. 30. 1994

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat akadémia tanyanyagát. — Magyar nótákat szintén. — Cim a kiadóban. 1990

Felsőosztályos
realista alsóosztályos oktatást olcsón vállalja. Ugyanott egyszobás, esetleg kétszobás lakás lakás kiadó. Csizgekert u. 11. 1992

Német és francia
nyelven periekt tanárnő, vagy tanárt keresek. Cim a kiadóban. 1940

Egyetemi hallgató
vidéken vagy tanyán előkészít vizsgára gyermekeket, olcsón. Leveleket: Laurisim László ref. kollé. 103. gium. 103

Ajánlat

KIRALY
kávél mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, valóban zamatos. Degenfeldtér II. szám.

Szülő
mérédes, fogyasztásra és téli eltárolásra frissen szedve 24 fillér. — Poroszlay ut 53. V7

Szemüvegek.

hőmérők, létszerek legolcsóbban Paulo vésnök bélyegzőkészítő és látszerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Zsidó
uricsaládnál négy polgári végzet leánygyermek mellé elhelyezkedne „Orvostanhallgató” jelleg. 136

Kiárultás
áron alul vásárolhat mostan szöveteket míg a készlet tart. Batthyányi 16. szám, udvarban férfi, fiú ruhákra, csikos nadrágozók, felöltőkre, kosztümökre, különböző selymeket minden elfogadható árrban. 2003

Sütők
eladó. Pécsi. Batthyányi utca 16. 2006

Hordócsapok,
dugók nagy választékban. Használt csapot parafázok. Mindenben legolcsóbb árak. Gebei Antal esztergályos, Kossuth 18. 126

Eladó ingóság

Ajtók,
ablakok, uak és használtak többféle méreben kaphatók. Kigyó u. 5. 1986

Üzlet, műhely, raktár

Forgalmas
helyen üzlethelyiség azonnal kiadó. Sas u. 4. 1789

Kiadó
a Debreceni Újság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923

Üzlethelyiség
utcai és udvari lakás kiadó Ferenc József út (Piac utca) 70 szám alatt — Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet. Kossuth u. 516

Autó notor, kerékpár

4 üléses autó 4 hengeres, 8 liter főtáv, 6 berékre új gumikkal, kitéhető — fézemképes állapotban részleteire is eladó. Piac utca 18., portásnál. 1728

Eladó
kétlítő állapotban levő, hat hengeres Auburn gyártmányú négyüléses osukott, személyautó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Kerékpárok.
használt, de kitéző állapotban igen olcsón eladók kedvező részletezés mellett. Debreceni Autóforgalmi. Hatvan utca 58. 446

Eladó föld

25 kat. hold szováti uton, 32 kat. hold Bellegelön, ház a Batthyányi és Timár utcán eladó. Értekezhetni a Tiszántúli Mezőgazdasági Szövetkezetnél, Hunyadi 2. 2005

Eladók
300 négy-szobás gyümölcsös házastelek. Vénkert, Domokos Lajos utca 28. szám. V

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi út mentén a 6-os kilométernél 4 hold földi véssel kedvező áron és zártos feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1878

Gazdasági eszközök

Eladó
kettőpár garnitúra gép, egyik körül gyűrűs 8, másik golyós hatos hozzávaló magánjáró káznokkal, felszerelésekkel együtt 4000 pengő. Pinczés Ferenc géptulajdonos, Hajdusoboszló. 1885

Butorok

Sakkozók figyelmébe!
Egy teljesen új kemény fából készült, berakott szalon sakkasztal, figurákkal jutányosan eladó. Burgondia 14. 1507

Különféle

Elveszett
folyó hó 12-én este. Simonffy utcától Veres utcaig terjedő utvonalon egy amerikai. — Bees Péter megtaláló vagy nyomra vezető illő jutalomban részesül. Veres utca 33. 131

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat r. Felelős kiadó: Dr PAJOR JÓZSEF igazgató. — Nyomtató: VARGA ENDRE.